نووسینی گی دی موپاسان

نەوزاد عبدالله ئاغا باوە لە ئینگلیزی‌یەوە کردوویە

بە کوردی

کۆمەڵێك پێکەوە دانیشت بووین دەربارەی دەست بەسەراگرتنی موڵك قسەمان دەکرد کە گیروگرفتێکی مەسەلەیەکی یاساگەری تازە بوو . نزیکەی لای ئێوارە بوو چەند هاوڕێیەك بووین لە خانوویێکی کۆنی گەڕەکی ڕێودۆگرانیل دانیشت بووین . هەر یەکەمان بەسەرهاتێکی ئامادەکرد بوو کە دەی ویست بیگێڕێتەوە . بەسەرهاتێك کە ڕاست بێت . ئەنجا پیرەمێرد مارکۆس دی لاتۆر سامۆئێل کە تەمەنی هەشتاو دوو ساڵ بوو هەستا ، خۆی بەسەر تاقی کوورەکەدا چەماندەوەو بەدەنگێکی لەرزۆکەوە وتی :

منیش مەسەلەیەکی سەرسوڕهێنەر دەزانم ، شتێکی هێند سەرسوڕهێنەر کە تا ئێستاش لە لێکدانەوەو باسکردنی لە ناو خۆمدا ڕزگارم نەبووە . ئێستا نزیکەی پەنجاو شەش ساڵ بەسەر ڕووداوی ڕووداوەکەدا تێپەڕیوە کەچی هێشتا تاقە مانگێکیش ڕەت نەبووە کە تێ‌ی‌دا جارێکی دی خەون بەو کارەساتەوە نەبینم . نیشانەو جێ پەنجەکانی ترس . ئەگەر لێم تێ بگەن . لەو ڕۆژەوە تا ئێستا لێم نەبۆتەوە . بۆ ماوەی پێنج دەقیقە ترسێکی کوشندەی وا کەوتە دڵمەوە کە بۆ هەتا هەتایە سامێکی کوشندەی تێکەڵی ڕۆحم کرد .

دەنگە دەنگی سەیرو غەریب ناخی دڵم لە ترساندا دەلەرزێنن ئەو تارمایی‌یە بەحاڵ بینراوانەی شەو بەجۆرە

…زوویکی شێتانەوە کڵپەم لێ هەڵدەستێنن‌و وام لێ دەکەن لە …ندا بفڕم ، بەکورتی بەشەو زۆر دەترسم .

ئاە ، نا تا بەم تەمەنەم گەیشتووم ئەم شتەم هەرگیز لای …ەس نەدرکاندووە ! ئێستا دەتوانم هەموو شتێك بڵێم ، لە …مەنی هەشتاو دووساڵیدا حەز ناکەم خۆم وا دەربخەم کە …ەمەوێ چاونەترس‌و ئازا خۆمتان پیشان بدەم بەرامبەر …ترسێکی خەیاڵی . لەمەوپێش هەرگیز نەترساوم‌و بەرامبەر گەورەترین ترسی کوشندە ڕاوەستاومەتەوە .

مەسەلەکە هەر بەتەواوی‌سەری لێ شێواندم‌و شڵەژاندمی‌و هێندە بە قووڵی‌و سەرسوڕهێنەری‌و سامناکانە ترساندمی بەجۆرێك وای لێ کردم کە هەرگیز بۆ کەسی نەگێڕمەوە . مەسەلەکەم لە قووڵایی دەرووندا شاردەوە ، لەو قووڵایی‌یانەدا کە نهێنی‌یە برین کولێتەرەوە ئازاردەرکانی دەروون نهێنی‌یە نەریق کەرەوەکان‌و لاوازی‌یە نەدرکێندراوەکانی ژیانمان خۆیانی تێدا حەشار دەدەن . مەسەلەکە ڕێك بەو جۆرە ناگێڕمەوە کە ڕووی‌دا بەبێ هیچ هەوڵێك بۆ ڕوونکردنەوە . هیچ گومانی تێدا نی‌یە کە دەتوانرێت ڕوون بکرێتەوە مەگەر لە کاتی ڕووداني مەسەلەکەدا من شێت بووبم ، بەلاّم شێتیش نەبووم‌و بۆشتان دەسەلمێنم ئێوەش چۆنتان پێ خۆشە وا بیربکەنەوە . ڕاستی مەسەلەکە ئاسایی بەم جۆرە بوو :

مانگی تەمووزی ساڵی ١٨٢٧ی زایینی لە (ڕیۆن) بووم ، ڕۆژێکیان بەلای کەناری بەندەرەکەدا دەڕۆیشتم تووشی کابرایەك بووم کە هەر لە خۆمەوە وام زانی دەی ناسم بەلاّم بێ ئەوەی بیرم بکەوێتەوە کە کێ‌یە . بەئەنقەست ڕۆیشتنەکەم هێواش کردەوە تا بوەستم کابرا تێم گەیشت‌و زانی چیم مەبەستە ڕاوەستا تەماشایەکی کردم‌و هەردوو دەستی گرتم .

کابرا هاوڕێیەکی تافی هەرزەکاری خۆم بوو . یەکێك بوو لە هاوڕێ گیانی بە گیانی‌یەکانم . پێنج ساڵ بوو نەم دی بوو ، بەلاّم ئەو لەوە دەچوو نیو سەدە تەمەنی بەسەر چوو بێت ، سەری بەتەواوی سپی بووبووو بە کۆمە کۆم بەرێدا دەڕۆیشت هەر وەك بەتەواوی شکەستی هێنابێ . کابرای هاوڕێم بەسەرسوڕماوی‌یەکەمی زانی‌و بەسەرهاتی خۆی بۆ گێڕامەوە . بەدبەختی‌یەك سەر ڕێی ژیانی پێ گرت بوو بەتەواوی ژیانی تاڵ کردبوو .

هاوڕێکەم شێت‌و شەیدای کچێکی گەنج بووبووو دوایی هێنابووی ، بەلاّم پاش ساڵێك لە بەختیاری‌یەکی خوایی‌یانەو سۆزو خۆشەویستی‌یەکی نەرم‌و نیان‌و ڕاست‌و ڕەوان کچە بە هۆی نەخۆشی دڵەوە دەمرێ ، زیاتر لەوانەیە لەتاو خۆشەویستی بووبێ ، دڵی بەرگەی نەگرتووەو مردووە .

کابرا هەر لە هەمان ڕۆژی ناشتنەکەیدا کۆشکەکەی بەجێ هێشتووەو هاتبوو بۆ ماڵەکەی لە ڕیۆن لەوێ بەتەنیایی ژیانی دەگوزەراندو غەم ڕۆژ بەڕۆژ دڵی دادەکرۆشت ، هێند سەیر بووبوو هەر لەوە دەچوو کە بیر لە خۆکوشتن بکاتەوە .

کابرا پێی وتم ئاە ئێستا کە تۆم دیوەتەوە تکات لێ دەکەم کە پیاوەتی‌یەکم لەگەڵ بکەی ، بچیت بۆ خانووە کۆنەکەم‌و لەناو مێزەکەمدا – لە مێزی ژووری نووستنەکەماندا چەند کاغەزێکی تێدایە زۆر زۆرم پێویستن‌و دەبێ بۆم بهێنی . ناتوانم خزمەتکارێك وەیان پارێزەرێك بنێرم چونکە لەم کارەدا ژیری‌و وریایی‌و نەدرکاندنی مەسەلەکە گرنگە . تازە خۆم ، هیچ هێزێك نی‌یە لە دنیادا بم‌جولێنی تا پێ بخەمەوە ناو ئەو ماڵە ، کلیلی ژوورەکەت دەدەمێ کە لە وەختی ڕۆیشتنمدا دام‌خستووەو هەروەها کلیلی مێزەکەش هەروەها ناونیشانێکیشت دەدەمێ کە بۆ باخەوانەکەمی هەڵدەی تا دەرگای کۆشکەکەت بۆ بکاتەوە بەلاّم ئێستا وەرە بەرچاییم لەگەڵ بخۆ دوایی خۆمان مەسەلەکە ڕێك دەخەین .

منیش پەیمانم‌دا کە ئەو پیاوەتی‌یە بچووکەی لەگەڵ بکەم . چونکە خۆ هیچ هەڵەیەکی تێدا نەبوو . ماڵەکەی نزیکەی چەند میلێك لە (ڕیۆن)ەوە دوور بووو بەئاسانی بەولاّخ بەسەعاتێك دەگەیشتی .

لە کاتژمێری دەی بەیانی ڕۆژی دوایی گەیشتمە ماڵەکەی ،

پێکەوە بەرچاییان کرد بەلاّم ئەو هەر هیچ قسەی نەدەکرد .

کابرا تکای لیَ‌کردم کە بی‌بەخشم ، کابرای بۆخۆی وتی کە فکرەی ئەو گەشتەی کە من پەیمانم پیّ‌داوە تا بچمە ژوورەکەیەوەو دیمەنی بەختیاری‌یە جوانەمەرگەکەی بەتەواوی هەرەسیان پیّ هێناوە لە راستیدا کابرا زۆر سەیر وروژا بووو شلەژا بوو وەکو ئەوەی کێشەیەکی سەیر لە رۆحی‌دا سەری هەڵدابێت .

دوا جار کابرا تیّ‌ی گەیاندم کە دەبێت چی بکەم ، شتێکی زۆر ئاسان بوو ، دەبوو بچم دوو بەند نامەو رۆڵێك کاغەزی لە یەکەم چەکمەجە کە لە لای راستی ئەو مێزەوەیە کە کلیلەکەیم پیّ‌یە ، بۆ بهێنم . دوا جار کابرا پیّ‌ی وتم : «حەز ناکەم پێت بڵێم تەماشایان مەکە .»

لە راستیدا ئەو تێبینی‌یەی هاوریّ کۆنەکەم پەستی کردم ، منیش بە رەقی ئەوەم پیّ‌وت کە ئەو قسەیەم پیّ ناخۆشە ، کابرا دەمی تێکەڵ‌و پێکەڵ بووو وتی : «ببوورە زۆر خەفەت‌بارو دڵتەنگم» ئەنجا دەستی‌کرد بەگریان . منیش ئیزنی سەعاتێکم لیّ وەرگرت تا بچم پەیمانەکەم بەجیّ بهێنم .

— «کەژەکەی زۆر سازگارو خۆش بوو ، بە چوار ناڵە بەناو کێلگەکاندا تیّ‌پەریم گوێم بۆ خوێندنو جریوەی کەندەسمەکان شل کردبوو ، لە رۆیشتنمدا کە شمشێرەکەم بە پووتەکەم دەکەوت ئاوازێکی مۆسیقایی خۆشی هەبوو . گەیشتمە ناو دارستانەکەو ئەسپکەم تاودا ، لە رۆیشتنمدا لقی درەختەکان لە دەم‌و چاوم دەخشانو جار جار منیش بەدەم گەڵایەکم لیّ دەکردنەوەو دەم جوو . ئەو بەختیاری‌یە پاکەی ژیان هەستێکی وروژاووو دڵخۆشی‌یەکی لە باس نەهاتووو جۆرە سەرخۆشی‌یەکی سەیری تێدا دەبووژاندیتەوە .

هەر کە لە کۆشکەکەی نزیك بوومەوە تەماشایەکی گیرفانم کرد تا وەکو ئەو تێبینی‌یەی کە دابوویمیّ بۆ باخەوانەکە ، بدۆزمەوە ، کە بینیم نامەکە لە زەرف خرابووو داخرابوو هەر بەتەواوی سەرم سورما ، ئەوەندە سەرم سورماو تێك‌چووم بەجۆرێك کە خەریك‌بوو بگەڕێمەوە بۆ ئەوەی کارەکەش جیّ‌بەجیّ بکەم . بەلاّم وام بیرکردەوە کە ئەگەر وا بکەم بەو کارە شلك لە خۆمدا دروست‌دەکەم . لەوانەیە هاورێکەم ئاسایی نامەکەی خستبێتە زەرفەکەوەو دای‌خستبیّ بۆ ئەوەی خۆشی لەو بارە ناهەموارەی خەیاڵی‌دا ، ئاگای لیّ بووبیّ .

«کۆشکەکە لەوە دەچوو بیست ساڵ بێ چۆڵ کرابیّ دەرگاکەی کرابووەوە بەلاّم هێند رزیوو کۆن بوو سەرت پیّ‌ی دەسورما کە چۆن بەدیوارەکەوە وەستاوە . رێگاکە گیای لیّ روابووو سەوزە گیا تا سەر ئەژنۆ هات بوو ئینجانە گوڵەکانیش لە ناو گیاکەدا نقووم بووبوونو بنکەکانیان دیار نەمابووو لەوە نەدەچوو کە لەسەر بنکەکانیان دانرابن .

بەو تەقە تەقە تووندەی کە لە دەرگاکەم‌دا پیرە مێردێك لە ژوورێکەوە دەرکەوت کە وا دیاربوو بە بینینم سەری سورمابیّ ، کاغزەکەی لیّ وەرگرتم‌و خوێندی‌یەوە ، جارێکی دیکەش خوێندی‌یەوە دیقەتێکی دایەو ئەنجا لەبەری پێمەوە تا تەوقی سەرم پیّ‌ی‌دا روانیم‌و کاغەزەکەی خستە گیرفانی‌یەوە ، دوا جار وتی :

باشە ! ئێستا تۆ چیت دەوێت ؟

منیش بەکورتی وەلاّم دایەوە : پێویستە بزانیت کە چیم دەوێت چونکە نامەی گەورەکەتت خوێندەوە ، دەمەویّ کە بچمە ناو کۆشکەکەیەوە .

کابرا لەوە دەچوو کە پەست بووبیّ وتی : ئەنجا دەتەویّ کە بچیتە . . . . بچیتە ژووری ژنەکەیەوە ؟

منیش ئارامم لەبەر برا : وسەیرکە ! باشە تۆ بڕیارت‌داوە کە لێم بکۆڵی‌یەوە ؟

کابرا بەسەرسورمای‌یەکەوە دەمی تێکەڵ‌و پێکەڵ بوو :
نەخێر ——— گەورەم ——— بەلاّم ئەوە چونکە ————— ئەوەیەکە ————— لەوەختی ———
لە وەختی مردنی ژنەکەیەوە تا ئێستا نەکراوەتەوە ، ئەگەر بەزەحمەتی نازانی لێرە پێنج دەقیقە چاوەڕیّ بکە بچم تا

——— تا بزانم ئەگەر ——— .

منیش بە توورەیی‌یەکەوە قسەکەم بەکابرا بڕی : چاوت تیرە بێ ! ئەوە بۆ کوێ لێ دەخوڕی ، تۆ ناتوانیت بچیتە ژوورەکەیەوە چونکە کلیلکەکەی بەمنە .

کابرا هیچ قسەیەکی نەما ، وتی کەواتە دەوەرە گەورەم تا ڕێگاکەت پیشان بدەم .

– قادرمەکانم پیشان دەو بەجێم بهێڵە ، خۆم ئیشی خۆم باش دەزانم‌و پێویست بەتۆ ناکات .

– بەڵام ——— گەورەم ——— لە ڕاستیدا ———

منیش ئەم جارەیان بەتەواوی توورە بووم : تکایە بێ دەنگ بە دەنا فێردەکرێیت چۆن بێ دەنگ بیت ، پاڵێکم پێوەناو یەکسەر وەژوور کەوتم .

لە ژووری چێشت لێنانەکەوە چوومە ژووری ، دوو ژووری دی هەبوون کە خزمەتکارەکەو ژنەکەی تێدا دادەنیشتن دوای ئەمانە لە تەنیشت هۆڵێکی گەورەوە گەیشتمە قادرمەکان ، کە پیێدا سەرکەوتم ، ژوورەکەی کە هاورێکەم دیاری کردبوو ، ناسیمەوە .

بەئاسانی دەرگای ژوورەکەم کردەوەو چوومە ژووری ، ئەپارتمانتەکە ئەوەندە تاریك‌بوو کە لە سەرەتادا هیچ شتێکم نەبینی کەمێ هەنگاوەکانم هێواش‌و کورت کردنەوە ، بۆنی ژوورێکی تاریك‌و چۆڵ‌و پڕ تەپ‌و تۆز ، ژوورێکی وشك‌و مردوو بەسەرمدا هات . پاش ئەوەی چاوم لە تاریکایی‌یەکدا ڕاهات‌و ڕوون بووەوە بەئاسانی هەموو شتێکم دەبینی ، قەرەوێڵەیەکی گەورە جێگەیەکی تێکدراوی لەسەر بوو جێگەکە ڕووت‌و بێ سەرچەف بوو هێشتا دۆشەگەکەو سەرینەکانی لەسەر بوو ، لەسەر یەکێك لە سەرینەکان چاڵێك دروست بووبوو کە لە جیێ ئانیشك یان سەر دەچووو لەوە دەچوو کە پێش ماوەیەك کەسێکی لەسەر نووستبێ .

کورسی‌یەکان هیچیان لەجیێ خۆیان نەبوون دیقەتم دا دیتم دەرگایەك کەبەسەر ژوورێکی یەك کەسی‌یەوە بوو درزێکی تێ کرابووو دانەخرا بوو .

لە پێشدا چوومە کن پەنجەرەکەو کردمەوە تا وەکو هەندێ ڕۆشنایی بێتە ژوورەوە ، بەڵام دەسکی دەرگاکە هێند کۆن‌و قایم بوو بۆم نەکرایەوە تەنانەت ویستم بەشمشێرەکەم بیان شکێنم بەڵام هەر بێ سوود بوو ، لەبەر ئەوەی هەوڵە بێ وچانەکەم بۆ کردنەوەی دەسکی دەرگاکە بێ سوود بوو ، ئەو خەیاڵەشم لە مێشکی خۆم دەرکرد ، هەستام‌و چوومە لای مێزەکە .

لەسەر کورسی‌یەك پاڵم دایەوە ، سەرچەفی سەر مێزەکەم لابردو چەکمەجەکەی کە پیێ وت‌بووم ، کردمەوە ، چەکمەجەکە پڕ بوو لەشت . من تەنها سێ بەند کاغەزەم دەویست کە دەم‌زانی چۆن بیان‌دۆزمەوە ، دەستم کرد بە گەڕان بەدوای بەندە کاغەزەکاندا .

کاتێ کە چاوم بڕی‌بووە کاغەزەکان‌و دیقەتم دەدانێ تا بیان خوێنمەوە ، گوێم لێ‌بوو ، وەیان زیاتر بابڵێین هەستم کرد کە خشپەیەك لە پشتمەوە هات ، زۆر گرنگیم پیێ‌نەدا . چونکە وام بەبیردا هات کە شەماڵێك لە پەنجەرەکەوە هاتووەتە ژووری‌و پەردەکانی لەراندۆتەوە . بەڵام پاش نزیکەی ئاوا دەقیقەیەك جووڵەیەکی دی کە هەست پێ نەدەکرا مووچوورکێکی ترسناکی بە هەموو لەشمدا هێنا . ئەو جووڵەیەم ، بەهۆی غیرەت‌و خۆ بەپیاو زانیم ، هێند بەشتێکی لاوەکی دانا تەنانەت ئاورێکیشم لێ نەدایەوە . دوایی دووەم بەند کاغەزیشم دۆزی‌یەوە ، خەریکی ئەوە بووم کە دەست بخەمە سەر بەندی سێهەمیان ، لە پڕێکدا هەناسەیەکی قووڵ‌و پڕ ئازار لە پشتمەوە هەڵکێشرا ، وەکو کابرایەکی شێت بەجۆرێك لە جیێ خۆم هەڵبەزیمەوەو دەرپەڕیم کە چەند پیێ‌یەك لەو لاوە ڕاوەستامەوە . هەرکە خۆم هەڵدایە ئەو لاوە ، ئاورێکم دایەوە دەستم بەسەر شمشێرەکەمەوە بوو ، بڕوا بکەن ئەگەر بهاتایەو شمشێرەکەم بەلا قەدمەوە نەبووایە وەك ترسنۆکێك تێم دەتەقاند .

– ژنێکی کەڵەگەت جلێکی سپی لەبەربوو لە پشت ئەو

کورسی‌یەی کە پێش ماوەیەك لەسەری دانیشت بووم ڕاوەستا بووو وتی‌ی دەڕوانیم .

موچورکەیەکی وا بەلەشمدا هات کە هەستم‌کرد کەوتمە ناو ڕابووردوو هیچ کەسێك لێم تی‌ناگا مەگەر خۆی بکەوێتە ئەو بارەوەو هەستی پی‌ بکات . هەست بەو ترسە سامناکە بکات . لە کاتی وادا مێشك‌و بیر خاودەبنەوەو ڕادەوەستن ، دڵ لە لێدان دەکەوی‌ هەموو لەش هەروەك ئیسفەنج خاوو لاواز دەبی‌ هەروەك ئەوەی کە پیاو ژیانی کۆتایی بێت .

من بڕوام بەڕوحیانەت نی‌یە ، بەلام لەگەڵ ئەمەشدا ئەو ترسە کوشندەیەی ئەو مردووە وا بەسەرمدا زاڵبوو ، لەو چەند ساتەدا لە هەموو کاتێکی‌تری ژیانم زیاتر . لەو ئازارە لەڕاددە بەدەرەی ئەو ترسە سەروو ئاسایی‌یەیەوە ، ترسام . ئەگەر بهاتبایەو ژنەکە وەقسە نەهاتبایە هەر لەوی‌ لە ترسان ڕوحم دەردەچوو . بەلام کەوتە قسەکردن ، قسەکردن بە ئاوازێکی شیرین‌و دەنگێکی دڵتەنگ بە جۆرێك هەموو دەمارەکانمی هێنایە لەرزین . ناتوانم پێتان بڵێم کە هێمن بوومەوەو هاتمەوە هۆش خۆم . نەخێر ! ئەوەندە ترسابووم کە خۆشم نەم دەزانی چی دەکەم . بەلام هەندی‌ شانازی کە لەناو قولایی دەروونی مرۆڤدانو پاشماوەی غەریزەی ئازایەتین لە مرۆڤدا ، وایان لی‌کردم ، هەرچەندە بەزۆریش بوو کە خۆم ڕاگرم‌و دڵئارام خۆم بنوێنم .

وابزانم بەهۆی خۆم‌و بەهۆی ئەو ژنەوە بەتەواوی سەرم سوڕماو ڕاوەستام . هەرچی‌یەك بوو‌بێت ژن یان خێو ! دوایی زانیم ! چونکە لەکاتی دەرکەوتنی تارمایی‌یەکەدا بیرم لە هیچ نەدەکردەوە تەنها ئەوە نەبێت کە دەترسام .

ژنەکە وتی : ئاە بەڕێز ! دەتوانی چاکەیەکی گەورەم لەگەڵ بکەی ؟

منیش ویستم وەلام بدەمەوە بەلام مەحاڵ بوو بتوانم یەك وشەش بدرکێنم تەنها دەنگێکی گڕ لە قوڕگمەوە هاتە دەرەوە .

ژنە دەستی‌کرد بەقسەکردن : ها ئەو چاکەیەم لەگەڵ دەکەی ؟ دەتوانی ڕزگارم بکەی ، چاکم بکەیتەوە من زۆر خراپ ئازار دەچێژم‌و دەتلێمەوە ، ئاە ئازار دەچێژم ، چۆن ئازارێك دەچێژم ! ئەنجا ژنە بە هێواشی لەسەر کورسی‌یەکەی من دانیشت .

ژنە تەماشایەکی کردم‌و وتی : ها ئەو چاکەیەم لەگەڵ دەکەی ؟

منیش بەسەر لەقاندنێك وەلامم‌دایەوە بەڵی‌ ، دەنگم تا ئەو کاتەش هێزی لەبەر برابوو .

ئەنجا ژنەکە شانەیەکی لە قاوغی پشتی کیسەڵ دروست‌کراوی بۆ درێژکردم‌و بۆڵەیەکی لێوە هات : ها پرچم شانە بکە ئاە ! پرچم شانە بکە ، تەنها ئەمە من چاك‌دەکاتەوە ، دەبێت پرچم شانە کرابێت ، سەیری سەروسیام کە چۆن ئازارێك دەچێژم پرچیشم هەروەها ئازارم دەدات .

پرچی ئافرەتەکە پەرش‌و درێژو ڕەشێکی قیرین بوو لەبەر چاوی من وا دیار بوو کە بەسەر پاڵپشتی کورسی‌یەکەدا شۆڕ بووبێتەوەو لە ئەرزەکە دەخشا .

بۆچی ئەو شانەیەم بەمووچورکەیەکەوە لی‌ وەرگرت‌و ، بۆچی دەستم لەو گورزە پرچە ڕەشە درێژەی‌دا کە هەر لەگەڵ دەست‌لێدانی هەستێکی ساردو سامناکم کرد ، وەکو ئەوەی دەست بەسەر پشتی مارێکدا . بخشێنم ؟ ئەمەیان شتێکە ناتوانم وەلام‌بدەمەوە .

ئەو هەستە ئێستاش بەسەر پەنجەکانمەوە ماوەو ئێستاش کە بیری لی‌دەکەمەوە لەرزم لی‌دێت .

پرچی ئافرەتەکەم شانە کرد ، نازانم چۆن دەستم دا لەو گورزە پرچە ساردانە . پرچیم لوول کرد ، هۆنیمەوەو خاوم کردەوە .

ژنە هەناسەیەکی هەڵکێشاو سەری دانەواند لەوە دەچوو کە بەختیارو دڵخۆش بێت . لەپڕ وتی : سوپاس : شانەکەی لە دەست ستاندم‌و بەو دەرگایەی کە بەحاڵ کرابۆوەو هەر

ـكى تىٚكرابوو بۆی دەرچوو .

ـەیـ بۆ ماوەی چەند ساتێك لەویٚ مامەوەو سامێكی

ـ بەسەرمدا هات هەروەك لە پاش مێردەزمە راپەڕیبێتم .

ـ هـاتمەوە هۆش خۆم ، رامكردە لای پەنجەرەكە پاش

ـو تەقەلایەكی زۆر پەنجەرە داخراوەكەم كردەوەو گورزە

ـنی‌یەك ژوورە تاریكەكەی رووناك كردەوە . یەكسەر خۆم

ـیە بەر ئەو دەرگایەی كە ژنەكە لێوەی ونبوو . بینیم

ـگ كە داخراوەو هەر ناشجوولێت !

ئەنجا ئارەزووی تیٚ تەقاندنێكی شێتانە بەسەرمدا زاڵبوو . هەروەك ترسێكی كوشندە ، ئەو ترسەی كە سەرباز لە كاتی جەنگدا دەی‌چێژیٚ ، سیٚ پاكەتە كاغەزەكەی سەر مێزە ـروەكەم هەڵگرت‌و بۆی دەرچووم ، چوار پلە قادرمەم بەهەنگاوێك دەبری ، كاتیٚ خۆم دی‌یەوە ، لە دەرەوەم . بۆ خۆشم نازانم چۆن چاوم بەئەسپەكە كەوت لەو لاوەو خۆم هەڵدایە سەر زینەكەو بەچوار ناڵە بۆی دەرچووم .

تا نەگەیشتمە ماڵەكەی خۆم لە رێون هەر ئاوڕیشم نەدایەوە ، ئەسپەكەم دایە دەست سەربازەكەم كە نامەهێنەرم بوو ، چوومە ژوورەكەم‌و دەستم‌كرد بەبیركردنەوە .

بۆماوەی سەعاتێك هەر لێكم دەدایەوەو مەسەلەكەم دەهێنایەوە بەرچاوی خۆم كە داخوا خەڵەتاوی دەستی هەست ناتەواوی‌یەكەم بووم یان نا ! بێگومان من یەكێكم لەو نەخۆشی‌یە دەروونی‌یە پیٚ نەزانراوانە هەبوو ، یەكێك لەو نەخۆشی‌یە ترسناكە ئەقڵی‌یانەی كە دەبنە هۆی دروست‌بوونی موعجیزە ، موعجیزەیەك كە تەنها هێزە سەروو سروشتی‌یەكان تواناكانی ئەویان هەبیٚ .

وام لیٚ‌هات بوو بڵێم كاتیٚ كە لە پەنجەرەكە نزیك بوومەتەوە دیمەنێكم بینیوە هەستم بەتەواوی تێك‌چوو بووو چاوم رەشكەو پێشكەی كرد بوو . هەر بەرێكەوت سەیرێكی سەرسنگی خۆم كرد كلاوە سەربازی‌یەكەم گورزەیەك پرچی درێژی پێوە بوو هەمان پرچە درێژە رەشەكەی ژنەكە كە لە بنكەكەیانەوە بە كلاوەكەمەوە نووسابوو . منیش بە دەستێكی لەرزۆكەوە تاڵ بەتاڵ مووەكانم هەڵكەندو فڕێم‌دان .

دوایی سەربازە نامەهێنەرەكەم بانگ‌كرد . زۆر شێوا بووم ئەوەندە وروژا بووم كە توانای ئەوەم نەبوو ئەو رۆژە بچم هاورێكەم ببینم‌و هەروەها حەزیشم دەكرد كە زۆر بەتەواوی سەرگوزشتەو بەسەرهاتەكانی بۆ بگێرمەوە . كاغەزەكانی كە داوای كردبوو بەسەربازێكدا كە خۆی كاغەزێكی دابوویەو رێی دابوو كاغەزەكانی بدەمیٚ ، بۆم نارد . پاشان هاورێكەم بەتایبەتی بەدوای‌دا ناردم ، پیٚ‌یان‌-وت بوو كە نەخۆش كەوتووم ، گرە بردوومی ئا لەو بابەتە نەخۆشی‌یانەیان پیٚ وت بوو . لەوە دەچوو هاورێكەم بەتەواوی كەوتبێتە دڵەراوكیٚ‌وە .

بۆ سبەینیٚ ، بەرەبەیان چووم بۆ ماڵەكەی‌و بریارم دا بوو كە هەموو شتێكی بەراستی پیٚ بڵێم بەڵام ئەو لە ئێوارەی رۆژێك پێش ئەو رۆژەی من بچم چووبووە دەرەوەو نەگەڕابووەوە . ئەو رۆژە جارێكی دیكەش چوومەوە هەر لەویٚ نەبوو . هەفتەیەك چاوەڕێم كرد هەر دەرنەكەوتەوە .

دوای ئەوە دەسەڵات‌دارانم ئاگادار كرد ، لیژنەیەكی پشكنین دامەزرێندرا بەڵام نە پاشماوەی شوێنەكەی‌و نە چۆنیەتی ون بوونەكەشی دۆزرایەوە .

لە دوایی‌دا لیژنەیەكی دیكەی پشكنین دامەزرێندراو كۆشكە چۆڵكراوەكەی هاورێكەمیان ژێرو ژووركرد هیچ شتێكی وایان نەدۆزی‌یەوە كە جێگەی گومان بێت . هیچ نیشانەیەكی ئەوە بەردەست نەكەوت كە ژنێك لەویٚ‌دا خۆی شاردۆتەوە .

لێكۆڵینەوەكە بەهیچ نەگەیشت ، پشكنینەكە وەستێندرا ، تا ئێستا ئەوا بۆ پەنجاو شەش ساڵ دەچێت هیچی دیكەم لەسەر نەبیستووەو هیچ زیاتر لە جاران لەو بارەیەوە نازانم .

سەرچاوە :

88 SHORT STORIES

BY . GUY DE MAUPASSANT